

vse jim razložiti. A jezik je prilepljen k zobem. Izvije se mu le nenaraven, grgrajoč glas.

Žena in otroci se plašno umikajo kakor pred grozno prikaznijo. Že se skrivajo med drevjem. Široko razpre oči, da bi jih še videl, preden izginejo v hišo.

A glej, vidi pred seboj le tisto ogabno oko, strašno v svoji neznanski gnusnosti in v svoji nočni tmini. A navzlic ti tmini zre nanj tako grozno živo, da čuti, kako mu prodira ta pogled možgane, kakor bi preiskoval tam slednjo misel, kako mu pada in žge do dna srca, da bi doznal in spoznal tam slednjo željo.

Vse ga žge pod tem pogledom, ves gori od temena do podplatov nog — obe čuti, in obe ga strašno žgeta; ne ve pa, stoji li v ognju ali v ledenomrzli vodi. Čuti le, da se godi z njim nekaj strašnega. »Kaj je to? — Ali smrt? — A kako? Po kaki pravici? — Ženo imam, otroke, tri, ne-bogljene, male... Pomagajte!«

Hoče dvigniti roke, da bi se branil, da bi udaril. Zaman! Prikovane leže na postelji. Le prsti se krčijo... Zakričati hoče, klicati na pomoč, ker glej, tisto črno se spušča niže in niže proti njemu,

le nanj kakor globoka, neskončno težka noč. A ni klic, kar se mu izvije izza že trdo stisnjenih zob. Dolg, žvižgajoč, strašno bolesten vzdih je... še eden, še slabjši... tretji, povsem slaboten, pojemajoč...

»Sestra! — Sestra Hildegarda! Ali tale pri steni ne umira?« zakliče tovariš, ležeč na sosednji postelji, povsem obvezan čez glavo, da mu izpod bele obveze kuka le eno oko. Že nekaj časa je poslušal in opazoval tovariša, a je še molčal. Zdaj ne upa več molčati.

A sestra Hildegarda se smeji doli ob koncu sobe. Kakor bi padali solnčni žarki v srca, je njen smeh nekaterim. Drugim reže v misli in v srce kakor ostrí bajoneti. Če bi upali, bi zakričali na ves glas: »Vlačuga!«

Ko je čez nekaj časa vendar prišla, je videla, kako so se prsti vojakovi zagreblji v odejo, nohti se zapičili in zažrizli globoko v njo. Nad stisnjenimi zobmi so bile ustnice napol odprte, kakor bi kričale še v smrti: »Po kakšni pravici?« Oči so bile razprte široko, da je bilo vse čelo nagubano. S strašno grozo so strmele v praznino pred se, kakor bi vprašale in klicale še iz večnosti: »Kaj je to? — Kako to? — Po kakšni pravici?«

Pomlad 1919.

1. Prva pesem.

Same trudne postave — izgnance od vseh strani —
je zgneta usoda v belo Ljubljano:
na ustnicah nosijo bol nam neznano
in molčé brodijo težke dni.

V Korotanu so kronali našo glavo,
v Prekmurju so nam pripeli roké,
v Gorici prebili nam naše nogé,
s krvjo smo preplavili Sočo in Dravo,
v Versailles-u prebodli so naše srce...

O, in še žolča nam piti so dali,
svobodo našo so nam otrováli.
Za plašče vadljajo — in štirje pečati
pečatijo srca med brati...

O, ve sanje otrok! Ne nagnimo še glav,
naj zvedó, da je narod žilav —
in le tiho, ko modrih nasmeh:
„Naš Oče, odpusti jim greh!“